

Ystads kommun

Ystads kommun

Kvalitetsrapport 2019-2021

Skolbibliotek F-6

Skolbiblioteksenheten
2021

Innehåll

Inledning.....	3
Disposition.....	4
Skolbiblioteksenheten i Ystad	5
Skolbiblioteksverksamhet F-6	6
Skolbiblioteksverksamhet Backaskolan 2019–2021.....	9
Skolbiblioteksverksamhet Edvinshem/Edvinshus 2019-2021	12
Skolbiblioteksverksamhet Östra/Bleke -> Källan 2019-2021	15
Skolbiblioteksverksamhet på skolorna i Svarte, Sövestad och Hedeskoga 2019-2021.....	18
Skolbiblioteksverksamhet Köpingebro skola 2020-2021	23
Skolbiblioteksverksamhet Löderups skola 2020-2021	26
Sammanfattning alla skolor.....	29

Inledning

Skolbiblioteksverksamheten är en del av den pedagogiska verksamheten och ingår i skolornas systematiska kvalitetsarbete. Eftersom skolbiblioteksensheten är organiserad centralt i förvaltningen och arbetar mot alla skolor samlar vi vår kartläggning och utvärdering av skolbiblioteksverksamheten på skolorna i en kvalitetsrapport för skolbibliotek. Syftet är att sträva mot likvärdighet i skolbiblioteksverksamhet för skolorna, identifiera gemensamma utvecklingsområden och säkerställa att målen i vår utvecklingsplan uppnås.

Enligt *Utvecklingsplan skolbibliotek 2019-2022* för Ystads kommun är de övergripande målen för de tre åren att 2019 skapa förutsättningar för skolbiblioteksverksamhet på en lagenlig nivå och strukturer för samarbete, 2020 etablera skolbiblioteken som en pedagogisk resurs och 2021 att uppnå likvärdig skolbiblioteksverksamhet med kvalitet för alla grundskolor i kommunen.

I förvaltningens *Kvalitetsrapport KoU lå 19/20* tas skolbiblioteken upp som utvecklingsområde för förvaltningen både för lå 19/20 (under punkten "Utveckling och ökad likvärdighet" står: *Skolbibliotek – Förutsättningar och strukturer för samarbete så att skolbiblioteken etableras och används som pedagogisk resurs, med stöd av den centrala skolbiblioteksensheten*) och för lå 20/21 (under punkten "Utveckling, rättsäkerhet, kvalitetssäkring och ökad likvärdighet inom följande områden" står: *Skolbibliotek - Genomföra den sista delen av skolbiblioteksutvecklingen (Västerport och Norreport). Ta tillvara uppbyggda strukturer för samarbete så att skolbiblioteken ytterligare etableras och används som pedagogisk resurs, med stöd av skolbiblioteksensheten*).

Denna första kvalitetsrapport för skolbiblioteken omfattar två läsår, från skolbiblioteksenshetens start ht-19 till nu vt-21. (Svarte, Löderup och Köpingsbro från vt-20) Därefter ska uppdatering ske efter varje läsår.

Skolbiblioteksenshetens verksamhetsplan, organisation och bemanning har under denna tid arbetat med F-6-skolorna (utom Västerport), det är därför dessa som tas upp i denna kvalitetsrapport.

Kartläggning och utvärdering av skolbiblioteksverksamheten 2019-2021 görs av skolbiblioteksensheten tillsammans med respektive skolas rektor. Eftersom målen har varit att skapa strukturer för samarbete och att etablera skolbiblioteken som pedagogisk resurs har samtalen mycket handlat om hur samarbete mellan skolbibliotek och pedagoger fungerar och hur skolbiblioteket kommit in i den pedagogiska verksamheten.

Disposition

Kvalitetsrapporten inleds av en översikt av skolbiblioteksenhetens verksamhet 2019-2021 och visar organisation, bemanning och arbetssätt och hur vi utifrån vår verksamhetsplans olika områden försöker arbeta likvärdigt på skolorna.

Därefter skriver vi om skolbiblioteksverksamheten på varje skola men tar då inte upp alla moment vi enligt verksamhetsplanen arbetat med utan i stället specifikt de områden som framkommit i samtal med rektor som särskilt bra (och varför) eller vad det är som behöver utvecklas.

Rapporten avslutas av en sammanfattning och översikt av skolbiblioteksverksamheten på alla skolorna.

Skolbiblioteksenheten i Ystad

Skolbiblioteksenheten är centralt organiserad i Kultur- och utbildningsförvaltningen med skolchef Helena Kindh som chef.

Personal och bemanning

Vi har 2019-2021 arbetat mot de kommunala grundskolorna F-6.

Från HT-19: Backaskolan, Östra skolan, Blekeskolan, Edvinshem/Edvinshusskolorna, Hedeskoga skola och Sövestads skola

Från VT-20: Förutom ovanstående också Köpingebro skola, Löderup skola och Svarte skola.

Från VT-21: Källan skola ersätter Östra och Bleke. Från terminsstart tillhör även 50% av skolbibliotekarietjänsten på Västerport F-9 och 50% av lärartjänst med skolbiblioteksansvar på Norreport 7-9 skolbiblioteksenheten. Distansundervisning och restriktioner under pågående pandemi har dock hindrat integrering av befintlig skolbiblioteksverksamhet på dessa två skolor med skolbiblioteksenhetens arbete och verksamhetsplan, därför tas de inte vidare upp i denna kvalitetsrapport.

Skolbiblioteksenhetens personal består av en bibliotekarie och tre bibliotekspedagoger, alla fyra är anställda på heltid.

De tre bibliotekspedagogerna bemannar sina ansvarsskolor en vecka i taget och förlägger då hela sin arbetstid den veckan på den skolan. Fördelning av bibliotekspedagogernas arbetstid på skolorna har skett utifrån skolornas elevantal.

Susanne Linde, bibliotekspedagog, arbetar mot Backaskolan (4-6), Sövestads skola (F-6), Edvinshusskolan (4-6), Källan (4-6), och har varit anställd på skolbiblioteksenheten sedan starten.

Turid Ekberg, bibliotekspedagog, arbetar mot Backaskolan (F-3), Källan (F-3), Hedeskoga skola (F-2), Köpingebro skola (F-3) och har varit anställd på skolbiblioteksenheten sedan starten.

Malin Gunnarsson, bibliotekspedagog, arbetar mot Svarte (F-6), Edvinshemsskolan (F-3), Löderups skola (F-6), Köpingebro skola (4-6) och har varit anställd på skolbiblioteksenheten sedan jan-20.

Carolina Landin, bibliotekarie, har dels en samordnande funktion för samtliga skolbibliotek, dels en stödjande funktion med sin bibliotekariekompetens, och har varit anställd på skolbiblioteksenheten sedan starten.

Skolbiblioteksverksamhet F-6

Vi arbetar utifrån vår verksamhetsplan där övergripande områden är **läs- och språkutveckling, digital kompetens och nätvett, informationssökning, källkritik och upphovsrätt.**

Skolbiblioteksverksamheten på skolorna planeras tillsammans med respektive lärare och kopplas till aktuella arbetsområden för klasserna.

Läs- och språkutveckling

Vi arbetar läsfrämjande genom att ha bokprat (presentera böcker för att locka till läsning), se till att skolbibliotekens bestånd är aktuellt och lockande och att böcker skyltas i biblioteket. För att kunna göra detta håller vi oss à jour med aktuell barn- och ungdomsboksutgivning och läser själva mycket barn- och ungdomsböcker (vi har tre timmars lästid per vecka). Vi hjälper lärare att starta upp och arbeta med gruppläsning och bokcirklar genom att föreslå och samla ihop lämpliga böcker, presentera dem för barnen och också ta fram arbetsmaterial för boksamtal. Vi arbetar med boksamtal utifrån högläsning, och ger lärare tips om högläsningböcker. Vi arbetar med berättelsestruktur för barnens eget skrivande, och använder oss av exempel från aktuell barnboksutgivning. Vi arbetar med de nordiska språken och använder oss av exempel från skönlitteraturen.

Så mycket vi kan kopplar vi skönlitteratur till aktuella ämnesområden, som fördjupning, brevidläsning eller diskussionsunderlag.

Våra verksamhetsområden läs- och språkutveckling och informationssökning kombineras när vi arbetar med att först hitta och sedan läsa faktatexter, kopplade till aktuella arbetsområden och i samarbete med respektive lärare. Barnen tränar sig att använda nyckelord och skriva egen faktatext med egenformulerade meningar.

Skolbiblioteket är en resurs vid förberedelser till nationella prov, med hjälp att ta fram texter, böcker och annat övningsmaterial. Vi kan också vara en resurs i det uppföljande arbetet när vissa elever riskerar att inte nå målen, som med övningar i muntlig framställning i exempelvis boksamtal.

Skolbiblioteket ger elever med läsnedsättning tillgång till Legimus, och vi använder oss ofta av annan media än tryckta böcker, exempelvis ger vi boktips utifrån Polyglutt eller Bibblix.

Digital kompetens och nätvet

Här följer våra aktiviteter och moment en röd tråd där vi introducerar digital kompetens och nätvet redan under de första skolåren på en anpassad nivå, för att sedan repetera och fördjupa arbetet kommande årskurser. Vi arbetar tillsammans med respektive lärare och är en kompletterande resurs – vissa lärare arbetar själva mycket med sina klasser inom dessa områden och hos andra tar vi större del. Vår verksamhetsplan är uppbyggd i en matris som visar var de olika momenten kan komma in, och vi strävar efter att alla barn ska arbeta med:

- att orientera sig i digital miljö (vad är internet, grundläggande sökningar i t ex Google och Youtube, spel och riktiga pengar (in-app-purchase), att lägga upp foto och film på nätet, känna till olika digitala verktyg t ex Imovie, Classroom, Google presentation, QR-koder mm)
- hantering och ansvarsfullt användande av sociala medier (bemötande, dela eller inte, språkbruk och nätikett)
- kunna använda databaser som NE, bibliotekskatalog, Alex, Landguiden

Informationssökning

Här följer våra aktiviteter och moment en röd tråd där vi introducerar informationssökning redan under de första skolåren på en anpassad nivå, för att sedan repetera och fördjupa arbetet kommande årskurser. Vi arbetar tillsammans med respektive lärare och är en kompletterande resurs – vissa lärare arbetar själva mycket med sina klasser inom dessa områden och hos andra tar vi större del. Vår verksamhetsplan är uppbyggd i en matris som visar var de olika momenten kan komma in, och vi strävar efter att alla barn ska arbeta med:

- planering av informationssökning utifrån olika modeller
- skillnad faktaböcker och skönlitteratur, och att hitta information i berättande och beskrivande texter, kunna använda sig av nyckelord
- känna till begreppet ämnesord
- söka information i böcker med hjälp av innehållsförteckning, register, rubriker, bilder och bildtext, och med hjälp av alfabetisk ordning i uppslagsverk och ordböcker, söka information i dagstidningar och tidskrifter
- söka information i biblioteket med hjälp av bibliotekskatalog, SAB-systemet och ämnesord
- söka information på internet med hjälp av olika sökmotorer och kunna jämföra olika sökresultat, och kunna använda databaser som NE, Alex, Landguiden för informationssökning

Källkritik och upphovsrätt

Här följer våra aktiviteter och moment en röd tråd där vi introducerar källkritik och upphovsrätt redan under de första skolåren på en anpassad nivå, för att sedan repetera och fördjupa arbetet kommande årskurser. Vi arbetar tillsammans med respektive lärare och är en kompletterande resurs – vissa lärare arbetar själva mycket med sina klasser inom dessa områden och hos andra tar vi större del. Vår verksamhetsplan är uppbyggd i en matris som visar var de olika momenten kan komma in, och vi strävar efter att alla barn ska arbeta med:

- begreppet "källa" och olika källor (primära, sekundära, skriftliga, muntliga, materiella)
- källkritisk granskning utifrån avsändare, budskap, syfte, tillförlitlighet och användbarhet, och veta skillnad på fakta och åsikt
- medvetenhet om vinklade budskap och att bilder kan manipuleras
- grunderna i upphovsrätt: att man inte får skriva av någon annans text eller använda någon annans bild utan att uppge källa, och skillnad mellan att använda ett citat och att kopiera någon annans text
- vilka bilder på nätet får användas och hur man hittar dem
- kunna göra en källförteckning

Skolbiblioteksverksamhet Backaskolan 2019–2021

På Backaskolan jobbar bibliotekspedagogerna Turid Ekberg (F-3) och Susanne Linde (4-6). Läsåret 19/20 var de schemalagda var fjärde vecka på skolan och hade då sina veckor förlagda på skolan samtidigt. Läsåret 20/21 har de fortfarande varit schemalagda var fjärde vecka, men med veckorna förlagda så att Backaskolan har bibliotekspedagog på plats varannan vecka.

Samarbete med skolans pedagoger

Vi i skolbiblioteket upplever oss ha ett mycket bra samarbete och en bra dialog med Backaskolans pedagoger, och vi känner oss välkomna in i klassrummet. Det känns som att vi här fick en ovanligt bra start på vår verksamhet eftersom vi började samtidigt som skolan påbörjade en satsning på läsning. Vi kom då bra in i den satsningen och kunde starta upp många bra samarbeten med pedagoger.

Det fungerar överlag bra att koppla momenten i vår verksamhetsplan till de arbetsområden eleverna jobbar med, och vi kan ofta tänka ämnesövergripande, få in läs- och språkutveckling när vi arbetar med MIK och tvärtom. Det känns också som att vi har extra pondus i det vi säger när vi är personer som kommer "utifrån" men som förstärker det klassens lärare säger. Det är en styrka, och medverkar till att skolbiblioteket blir en resurs för lärarna i undervisningen.

Inför de nationella proven kan skolbiblioteket vara en värdefull och flexibel resurs – både i förberedelsearbetet och i uppföljningsarbetet med de elever som riskerar att inte nå målen. Vi har redan gjort en del uppföljningsarbete så som träning i muntlig framställning, och fortsätter detta i samverkan med pedagogerna.

Även om vi redan har ett bra samarbete kan det ändå vara bra att inför nästa läsår återigen presentera skolbibliotekets verksamhetsplan för pedagogerna, för att påminna om alla de moment där vi kan vara resurs. Rektor bokar in 30 min för denna presentation under K-dagarna i augusti inför läsåret 21/22. Susanne och Turid stannar sedan kvar över dagen för vidare grovplanering tillsammans med lärarna inför terminen.

Elevsamverkan

På Backaskolan finns lilla och stora biblioteksrådet, i F-3 respektive 4-6. Biblioteksråden hjälper till med bokuppsättning, med arrangemang och tävlingar kring särskilda teman

exempelvis halloween och jul, och kommer med egna och klasskamraters inköpsförslag på böcker. Barnen får ansöka om att vara med i biblioteksråden, och intresset är stort. Att arbeta med biblioteksråd är ett bra sätt för elevsamverkan i skolbiblioteket, och självklart något vi fortsätter med.

IT och bibliotek i samverkan

Ett av Backaskolans prioriterade områden för läsåret 20/21 är *IT och bibliotek i samverkan : försteläraryupdrag och bibliotekspedagoger*. Här måste vi arbeta mer eftersom vi har svårt att få grepp om hur skolans IT-plan just nu ser ut och hur pedagogerna jobbar med den. Helt klart är att skolbibliotekets verksamhetsplan för MIK-områdena täcker in delar av skolans IT-plan och att dessa behöver samverka och integreras. De behöver också tydliggöras för pedagogerna för en bättre planering och utnyttjande av skolbiblioteket som resurs.

Rektor föreslår att vi startar en arbetsgrupp för detta, bestående av Niclas O från mellanstadiet, Jeannette A från lågstadiet och Turid och Susanne från skolbiblioteksenheten, och att möten för denna arbetsgrupp av rektor läggs in i årskalender för skolan.

När det gäller vilka IT-kunskaper eleverna har med sig från åk 3 vill Susanne ha en tydligare överlämning till åk 4. En gemensam verksamhetsplan gällande MIK för skolan och skolbiblioteket hade underlättat här.

Lokaler

De nyrenoverade studiehallarna med skolbibliotekets media i direkt närhet till alla klassrum är mestadels en bra miljö för skolbiblioteksverksamheten. Turid och Susanne har fått egna arbetsplatser längst ner i mellanstadiets studiehall vilket mycket underlättar deras planeringsarbete.

Utlåning och återlämning sker med självservice via dator och scanner, en i varje studiehall, och biblioteksråden hjälper till med uppsättning av böcker.

Skolbiblioteksverksamheten genomförs både i studiehall/skolbibliotek och i klassrum. I mellanstadiet finns ett bokningsschema för studiehallen, vilket fungerar fint även för skolbiblioteksverksamheten. I lågstadiets studiehall saknas bokningsschema, och här blir det mer tydligt att skolans avsaknad av grupperum kan få olika aktiviteter kan störa varandra i studiehallen. Turid har upplevt hur skolbiblioteksverksamhet som exempelvis högläsning för åk 1 har blivit svår att genomföra eftersom barnen har svårt att koncentrera sig när det händer annat omkring dem. Om skolan inför ett bokningsschema även för lågstadiets

studiehall kan det underlätta för den skolbiblioteksverksamhet som genomförs i halvklasser och mindre grupper utanför klassrummet. Önskvärt är att schemaläggning finns åtminstone de veckor Turid är på Backaskolan.

F-klass lå 20/21

Turid upplever att det senaste läsåret har varit svårt att komma in med skolbiblioteksverksamhet i F-klass beroende på att det är en så stor grupp med 60 barn. Pandemin har också gjort att fadderaktiviteter som blandar grupper från äldre klasser med F-klassen inte har funkat. När denna årskull börjar åk 1 (och blir 3 klasser) till hösten känns det angeläget att ha tillgång till ostörd miljö i studiehallen.

Skolbiblioteksutveckling för Backaskolan:

- Inför nästa läsår återigen presentera skolbibliotekets verksamhetsplan för pedagogerna, för att påminna lärarna om alla de moment där vi kan vara resurs. Rektor bokar in 30 min för denna presentation under K-dagarna i augusti inför läsåret 21/22.
- Elevmedverkan genom lilla och stora biblioteksråden fortsätter. Eleverna får ansöka om att vara med.
- Skolans IT-plan och skolbibliotekets verksamhetsplan ska samverka, på sikt integreras, och detta ska tydliggöras för alla pedagoger. En arbetsgrupp för detta startas, och arbetsgruppens möten läggs in i årskalendern av rektor.
- Tydligare överlämning av IT-kunskaper när åk 3 går till åk 4.
- Bättre möjlighet till ostörd skolbiblioteksverksamhet för 1-3 är önskvärd. Bra om skolan kan skapa ett bokningsschema för studiehallen 1-3, åtminstone för de veckor Turid är på Backaskolan.

Skolbiblioteksverksamhet Edvinshem/Edvinshus 2019-2021

På Edvinshemsskolan (F-3) arbetar bibliotekspedagog Malin Gunnarsson var fjärde vecka.

På Edvinshusskolan (4-6) arbetar bibliotekspedagog Susanne Linde var fjärde vecka.

Samarbete med skolans pedagoger

De veckor Malin är på Edvinshem har hon schemalagda tider med alla klasser. När innehållet planeras tillsammans med pedagog utgår Malin från skolbibliotekets verksamhetsplan och erbjuder en aktivitet som passar aktuellt arbetsområde. Hon upplever att samarbetet med Edvinshemsskolans pedagoger är bra, det är lätt att få kontakt och lätt att planera skolbiblioteksverksamheten. Malin vill även fortsättningsvis arbeta med schemalagd skolbiblioteksverksamhet för alla klasser, och med aktiviteter som utgår från vår verksamhetsplan.

Susanne varit på Edvinshus sedan skolbiblioteksenhetens start ht-19 och har ett bra och väl utvecklat samarbete med pedagogerna där som har förstått hur de kan använda skolbiblioteket som resurs. Susanne och pedagogerna planerar skolbiblioteksverksamheten tillsammans utifrån aktuella arbetsområden och skolbibliotekets verksamhetsplan som pedagogerna har god kännedom om.

Vid överlämning av elever i åk 3 till åk 4 vid läsårets slut är Malin och Susanne och skolbibliotekets samarbete också en viktig resurs.

Inför nästa läsår fortsätter vi med att Malin och Susanne är på plats på skolan under någon av uppstartsdagarna inför höstterminen, för att tillsammans med pedagogerna göra en gemensam grovplanering av skolbiblioteksverksamheten utifrån skolbibliotekets verksamhetsplan och aktuella arbetsområden. Rektor bokar in dag med Malin och Susanne och informerar skolans personal.

Skolan har en utvecklingsgrupp med representanter ur varje arbetslag. Även om skolbiblioteket inte regelbundet kan vara med på utvecklingsgruppens möten vore det värdefullt om vi kan ta del av deras arbete och planering. Vi kan också ta hjälp av utvecklingsgruppen när vi tänker framåt med skolbiblioteksverksamheten till exempel som utökad resurs i digitaliseringsarbetet.

Rektor bjuder in Malin och Susanne till gruppen.

Eleverna och skolbiblioteket

Eleverna verkar ha funnit sig tillrätta med att ha bibliotekspedagog på plats var fjärde vecka och elevkontakten är god. Vi upplever ett stort sug efter böcker och läsning på både

Edvinshem och Edvinshus, och nya böcker lånas snabbt ut. Nuvarande åk 3 kommer som en läsande klass vara med som läsambassadörer i folkbibliotekets kommande läskampanj.

Utlåning och återlämning sker med självservice via dator och scanner på både Edvinshem och Edvinshus. På Edvinshem hjälper en ansvarig lärare till med bokutsättning, på Edvinshus sköts detta av biblioteksvårdarna i åk 6. Elever får ansöka om att bli biblioteksvårdar, och dessa har sedan ett roterande schema för bokutsättning mm, väl förankrat hos lärare. Utöver detta är biblioteksvårdarna viktiga när det gäller att visa alla elever hur man använder och uppför sig i biblioteket, och de är duktiga på detta och tar stort ansvar. På Edvinshus är denna elevmedverkan mycket viktig för skolbibliotekets miljö och funktion.

Inför nästa läsår ska skolbibliotekslokalen på Edvinshus göras om med någon ny vägg och flyttning av en del hyllor. Då är det extra värdefullt att vi fortsätter att ha biblioteksvårdar som hjälper till med att få nya biblioteksrutiner att fungera.

Skolbiblioteket och den digitala kompetensen

Skolbibliotekets verksamhetsplan har digital kompetens, källkritik och informationssökning som viktiga områden. Hur kan vi vara en resurs i skolornas arbete med detta? Många av pedagogerna är själva duktiga på dessa områden, och arbetar redan med yngre och äldre elevers informationssökning, faktatextläsning och annat. Skolbibliotekets uppgift här är att komplettera och vara resurs i de delar pedagogerna inte hinner med. När vi i vår gemensamma planering utgår från skolbibliotekets verksamhetsplan kan vi se vilka områden vi kan stötta med och till vilken lärare, men på sikt kan vi utveckla en större samverkan mellan vår verksamhet och den digitala kompetensen på skolan. Här kan utvecklingsgruppen och skolbiblioteket samarbeta.

Konkreta saker finns redan nu – åk 4 bad Susanne komma in och visa eleverna hur de kunde organisera sina dokument i mappar och i Classroom. Skulle detta kunna göras tidigare, kanske redan i åk 2 när eleverna får sina I-pads? Skolbiblioteket kan vara resurs i arbetet med att få barnen i åk 2 att lära sig använda Classroom för att spara sina dokument. Det skulle också kunna finnas ett planeringsrum för skolbiblioteket i Classroom.

Förebyggande hälsoarbete

Rektor och EHT ska bygga upp en struktur kring det förebyggande hälsoarbetet på skolan i någon typ av årshjul där alla i åk 1 har exempelvis vänskap som tema, åk 2 och åk 3 har andra teman men fasta så att alla elever under skoltiden har nåtts av alla hälsoteman. Skolbibliotekets arbete kan kopplas till detta på olika sätt, exempelvis genom val av litteratur utifrån årskursens aktuella hälsoarbete (exempelvis böcker om vänskap för åk 1). Vi kan

också koppla andra ämnesområden som digital kompetens och nätvet till aktuellt hälsoområde (vänskap och kompisar på nätet, hur man uttrycker sig i sociala media och liknande).

Inspiration till högläsning

För att inspirera till mer högläsning i klassrummen pratade vi om att vi i skolbiblioteket skulle kunna medverka i återkommande fortbildningstillfällen för lärarna där vi tipsar om bra högläsning böcker och nyutkomna böcker för barn och unga. Tanken är att inspirerande bokprat som lockar till både egen läsning, högläsning och större kunskap om aktuell barnboksutgivning är mer givande än ännu en föreläsning om vikten av högläsning. Rektor planerar in ett eller flera tillfällen för dessa inspirationsbokprat för personalen.

Skolbiblioteksutveckling för Edvinshem/Edvinshusskolorna

- Skolbiblioteket vill ta del av arbetet skolans utvecklingsgrupp gör för att bättre kunna planera framåt och vara en del av skolans pedagogiska verksamhet. Rektor bjuder in Malin och Susanne till gruppen.
- Susanne och Malin är på plats under uppstartsdagarna inför HT-21, för grovplanering med lärare. Rektor informerar personalen om aktuell dag.
- När det förebyggande hälsoarbetet för skolan utvecklas är skolbiblioteket med som resurs med till exempel litteraturval utifrån årskursernas teman.
- Vi fortsätter med biblioteksvårdar i åk 6 på E-hus, och att elever får ansöka om att få vara en av dessa. Denna elevmedverkan är särskilt viktig inför nästa läsår då skolbibliotekslokalen till viss del görs om och nya rutiner behöver arbetas in.
- Rektor planerar in ett eller flera tillfällen fortbildningstillfällen för personalen där skolbiblioteket kommer och har inspirationsbokprat för både högläsning och ökad kunskap om aktuell barn- och ungdomsbokutgivning.
- Skolbiblioteket används som resurs i arbetet med att få in åk 2 i Classroom. Vi vill också på sikt arbeta för att skolbibliotekets verksamhetsplan samverkar med utvecklingen av den digitala kompetensen på skolan.

Skolbiblioteksverksamhet Östra/Bleke -> Källan 2019-2021

Turid har från starten HT-19 arbetat på Östra skolan schemalagt var fjärde vecka, och från VT-21 arbetar hon på Källan var fjärde vecka mot F-3.

Susanne har från starten HT-19 arbetat på Blekeskolan schemalagt var fjärde vecka, och från VT-21 arbetar hon på Källan var fjärde vecka mot 4-6.

Deras veckor är schemalagda så att Källan varannan vecka har skolbiblioteksverksamhet.

Samarbete med skolans pedagoger

Susanne har ett bra samarbete med mellanstadiets lärare, och har haft det sedan starten HT-19. Tillsammans planerar de skolbiblioteksverksamheten utifrån aktuella arbetsområden för klasserna och utifrån skolbibliotekets verksamhetsplan. Det har varit bra att träffa samma lärare och elever från start, och fått lära känna dem, och Susanne kan därför också ha elever i mindre grupper på egen hand i skolbiblioteksverksamheten.

Turid upplevde att det från början på Östra skolan tog lite längre tid att få igång samarbete med lärarna, biblioteket var litet och det fanns ingen naturlig arbetsplats för henne att vara på. Men efter ett par månader var samarbete igång med flera lärare i olika ämnesområden, och Turid gick också med klasserna till folkbiblioteket för boklån och bokprat.

Sista terminen har dock varit en tillbakagång när pandemin har påverkat, personalförändringar och flytten till Källan ändrat många rutiner och inledda samarbeten har inte kunnat fortsätta. Turid har ibland känt att hon fått driva skolbiblioteksverksamheten på egen hand utan riktig förankring hos lärare, och att påbörjade aktiviteter ej fortsatts när ordinarie lärare ej varit på plats.

Här vill vi hitta tillbaka till det samarbete och den skolbiblioteksverksamhet som hade kommit igång före pandemi och flytt, och kan behöva en omstart för att bättre utnyttja skolbiblioteket som resurs. Rektor föreslår att vi under uppstartsdagarna inför höstterminen har en förnyad presentation av skolbibliotekets verksamhet för alla lärarna, och i samband med det finns på plats under dagen för gemensam terminsplanering med lärarna.

Ett samarbetsområde där skolbiblioteket kan komma in i skolans arbetssätt *Hela barnet hela dagen* är våra lektionsupplägg i nätvet. Turid har haft dessa med åk 3.

Samverkan styrdokument

När skolans verksamhetsplan och IT-plan utvecklas är det bra om detta sker i samverkan med skolbibliotekets verksamhetsplan för att tydliggöra hur skolbiblioteket kan vara en kompletterande resurs. Skolbiblioteksenheten behöver också ha tillgång till årshjul/övergripande planering för att bättre kunna planera terminer och erbjuda lämpliga aktiviteter vid planering med lärare.

Lokaler och rutiner

Utlåningsrutiner fungerar bra med två datorer med självservice och en återlämningsvagn. Lågstadiet är mest i biblioteket, och använder lånekort vid sina boklån. Mellanstadiet behöver öva på att lära sig sina personnummer för att kunna använda vid boklån, Susanne ska träna med dem.

Det finns ett biblioteksråd med elever i åk 6 som praktiskt hjälper till med bokutsättning och annat praktiskt i biblioteket på fasta tider i veckan. Eleverna får ansöka med brev om att vara med i biblioteksrådet, och ansökningsförfarandet inför höstterminen ska nu sättas igång med nuvarande åk 5.

Skolbibliotekets kontor används för planeringsarbete av de veckor de är schemalagda på skolan, och för förvaring av material alla veckor. När skolan behöver extra kontorsplats kan bibliotekskontoret användas de veckor bibliotekspedagogerna inte är på plats.

Fritidshem

Skolbibliotekets samarbete med fritidshemmet på Källan har hittills begränsats till förfrågningar om material, och här kan vi utveckla verksamheten mer. Vi kan börja med en presentation av hur skolbiblioteksenheten arbetar med fritidshemmen på andra skolor (exempelvis Köpingsbro) för att öka förståelsen för hur skolbiblioteket kan vara resurs och samarbetspartner.

Fritidspedagogerna har svårt att vara med på den presentation av skolbiblioteksverksamheten vi planerar under uppstartsdagarna inför höstterminen eftersom de då är igång med sin verksamhet. Turid söker istället upp dem under deras planeringstid för att bestämma hur vi kan gå vidare.

Skolbiblioteksutveckling Källan

- Presentation/utvärdering av skolbiblioteksverksamheten på Källan för att öka förståelsen för hur skolbiblioteket kan användas som resurs. Bokas in under uppstartsdagarna inför höstterminen av rektor.
- Elevmedverkan biblioteksråd fortsätter. Eleverna får ansöka om att vara med.
- Utveckla samarbetet mellan skolbibliotek och fritidshem
- Samverkan verksamhetsplaner för att tydliggöra hur skolbiblioteket kan vara en kompletterande resurs i IT-moment och i den pedagogiska verksamheten.

Skolbiblioteksverksamhet på skolorna i Svarte, Sövestad och Hedeskoga 2019-2021

På Svarte skola arbetar bibliotekspedagog Malin med F-6 schemalagt var fjärde vecka sedan start VT-20. På Sövestads skola arbetar bibliotekspedagog Susanne schemalagt var fjärde vecka sedan HT-19. På Hedeskoga skola arbetar bibliotekspedagog Turid ca 8 dagar per termin sedan HT-19.

Svarte bibliotek är ett integrerat folk- och skolbibliotek, där folkbiblioteket håller öppet för allmänheten med bemanning tisdagar (fm + kväll) och torsdagar (fm), och med meröppet-funktion efter 16 vardagar och på helger. Skolans personal och elever är alltså sedan tidigare vana vid att ha tillgång till ett fullsorterat bibliotek under skoltid, men folkbibliotekets personal har inte haft arbetstid avsatt för verksamhet riktad mot skolan. Därför är själva skolbiblioteksverksamheten ny även om den utgår från den lokal och det mediabestånd som redan fanns på plats.

Samarbete med skolans pedagoger

I Svarte har Malin upplevt att det gick snabbt att få kontakt och ett bra samarbete med pedagogerna, och rektor Helen håller med om detta och att Malin snabbt har blivit en del av skolans verksamhet och skapat mervärde.

Malin har fasta lektionstider med klasserna de veckor hon är i Svarte och tycker det fungerar bra. Innehållet i lektionerna planeras tillsammans med pedagogerna utifrån skolbibliotekets verksamhetsplan och aktuellt arbetsområde för klassen, till exempel uppstart av tema fabler, tidningar eller reklam. Det händer också att Malin får fria händer med lektionsinnehållet, och då tar hon något moment från skolbibliotekets verksamhetsplan som kan kopplas till aktuellt område. Planeringen sker både innan Malins vecka och under veckan, och inför starten på höstterminen gjorde Malin en grovplanering tillsammans med pedagogerna.

När skolan planerar större ämnesövergripande teman är det bra om skolbiblioteket är med från början som resurs i arbetet, som under Pippidagarna förra året.

I Sövestad har Susanne en arbetsplats för planering i personalrummet, och känner att det fungerar väldigt bra då hon där träffar pedagogerna helt naturligt och automatiskt blir kollega. Hon har kontinuerlig koll på aktuella arbetsområden för klasserna, och vet genom sin kontakt med lärarna vad de önskar att hon ska hjälpa till med utifrån skolbibliotekets verksamhetsplan som lärarna känner till sedan Susanne presenterat den inför höstterminens

grovplanering.

Rektor Camilla håller med om att Susanne hittat väl in i arbetslaget, ger ett mervärde till skolbiblioteksverksamheten och tycker att elevernas läsglädje har ökat.

Susanne tycker att skolbiblioteksaktiviteterna fungerar bättre i halvklass när de annars är stora grupper. Exempelvis blev nyligen en aktivitet om nätvett kopplat till en aktuell händelse i åk 3 mycket bättre när gruppdiskussioner kunde genomföras i halvklass av Susanne tillsammans med lärare. Dialog inför gruppindelningar och aktiviteter är viktigt.

Eftersom Hedeskoga har så få elever gäller andra förutsättningar för Turids arbete där, och hon har därför inte hela veckor utan i stället åtta dagar jämnt fördelade över terminen. Dessa dagar är schemalagda hos klasserna, och planerade utifrån aktuellt arbetsområde och skolbibliotekets verksamhetsplan. Till exempel har Turid haft lektioner om berättelsestruktur utifrån skönlitteratur på klassens kunskapsnivå, och haft övningar i att läsa och skriva faktatexter. Lärarna har sedan arbetat vidare med fler lektioner på samma upplägg, och både elever och lärare har sett det som positivt när Turid kommer "utifrån" och har lektioner med lite annat perspektiv.

Det finns möjlighet att ytterligare utveckla skolbiblioteksverksamheten i Hedeskoga eftersom Turid kan komma fler dagar än de schemalagda, men i så fall kan hon behöva mer direkt förfrågan från pedagogerna med riktade önskningar om vilka moment hon ska hjälpa till med. Detta kan vara svårt för personalen på Hedeskoga som redan har stora ansvarsområden på grund av att skolan är så liten. Det är inte säkert att en utökad schemaläggning för skolbiblioteket gör att det bättre utnyttjas som resurs, utan här handlar det nog mer om att pedagogerna med tiden får erfarenhet i hur skolbiblioteket kan användas. Det kan vara bra med en förnyad presentation av vad skolbiblioteket redan har gjort och gör både i Hedeskoga och på Sövestad. Vi avvaktar höstterminsstart och ny personal och biträdande rektor och bestämmer sedan hur vi kan gå vidare på Hedeskoga.

På alla tre skolorna gäller att vi fortsätter med att skolbiblioteket är med under uppstartsdagarna inför höstterminen för att göra en grovplanering tillsammans med pedagogerna, eftersom alla är nöjda med detta upplägg. Bibliotekspedagogerna bokar in dagar och rektor informerar skolans personal om vilka tider bibliotekspedagogerna är på plats.

Biblioteksrutiner och elevsamverkan

I Sövestad finns ett biblioteksråd som hjälper till med återlämning, bokuppsättning och annat praktiskt i biblioteket. Elever i åk 4-6 har fått ansöka om att vara med i biblioteksrådet

med ansökningsbrev, och det var många som ville vara med. Eleverna får lov av sina lärare att gå ifrån lektioner för att hjälpa till i biblioteket. Susanne tycker det är roligt att komma tillbaka till biblioteket sina veckor eftersom eleverna sköter biblioteket exemplariskt, så det fungerar väldigt bra.

Något som kan bli bättre i Sövestad är att alla barnen verkligen registrerar sina utlån och inte bara hämtar böcker. Här kan lärarna hjälpa till att påminna. Åk 5 och 6 kan också lära sig sina egna personnummer så de kan låna på dessa, och Susanne ska träna med dem.

I Hedeskoga har Turid tillsammans med Annica (lärare som lå 19/20 hade ansvar för biblioteket i Hedeskoga) ändrat om i biblioteket så det har blivit lättare att använda för eleverna, med tydliga genreindelningar av böcker. Detta har också gjorts i Sövestad av Susanne och Pernilla (specialpedagog med ansvar för skolbiblioteket).

Läs- och språkutveckling

På alla tre skolorna har bibliotekspedagogerna arbetat mycket med läsfrämjande aktiviteter. Det har varit bokprat, både med nyinköpta böcker och de som redan finns i biblioteket och både i klassrum och bibliotek. I Sövestad har Susanne haft ett bokbord vid matsalen där böckerna får lånas först på fredagen, och det blir stor efterfrågan på dessa böcker. I Svarte har Malin samarbetat med fritidshemmet om att ha läsraster. I Hedeskoga har F-klassen fått boklådor från stadsbiblioteket, och även fått ett uppskattat besök av bokbussen i ett samarbete mellan skolbibliotek och folkbibliotek.

I Sövestad har det varit värdefullt att Susanne stöttat med muntlig träning i samband med nationella provet i svenska.

Fritidshem

I Svarte har Malin haft samarbete med fritidshemmet från start. Då erbjuder hon aktiviteter på biblioteket som barnen kan välja, exempelvis högläsning med boksamtal och bokrelaterat pyssel. Hon har också haft läsraster för barnen men dessa har fått upphöra pga pandemirestriktioner. Skolbiblioteksverksamheten med fritids blir behovsstyrd, det är inte alltid lätt att veta vad barnen kommer att vilja göra eftersom de själva väljer. Rektor Helen föreslår att man kunde prova att ha "läsmellis" på fritidstid, kanske i hemkunskapssalen, och Malin vill också återuppta läsraster till hösten. Malin pratar mer med fritidspedagogerna om hur läsmellis och läsraster kan göras, och fortsätter med att erbjuda övriga aktiviteter.

Samarbete mellan fritids och skolbibliotek är värdefullt när skolan har ämnesövergripande aktiviteter, som vid Pippi-temat eller Galendagen, och förra året hade skolbiblioteket ett samarbete med både folkbibliotek och fritids med en Harry Potter-temadag. Om skolbiblioteket är med i planering och utförande av sådana här teman blir det en värdefull resurs.

I Sövestad och Hedeskoga kan samarbetet mellan skolbibliotek och fritidshem utvecklas mer. Hittills har det mest handlat om att ta fram material på förfrågan till fritidspedagogerna, men mer kan göras. Kan man till exempel erbjuda meningsfulla aktiviteter i biblioteket liknande det som biblioteksrådet i Sövestad gör? Turid och Susanne pratar med respektive fritidshem om hur samarbetet kan utvecklas och hur de bättre kan utnyttja skolbiblioteket som resurs.

IT

Susanne blev inbjuden till Sövestadsskolans IT-möte för att diskutera hur skolbibliotekets verksamhetsplan skulle kunna integreras i skolornas IT-plan, och hur skolbiblioteket kunde vara en del av arbetet med dessa områden. Nu visar IT-planen för område Västers skolor på ett tydligt sätt hur skolbiblioteket kan vara en kompletterande resurs, eftersom delar av skolbibliotekets verksamhetsplan har lyfts in i IT-planen. Skolbiblioteket samverkar också i arbetet i Classroom, till exempel i källkritik. Skolbiblioteksverksamheten i Sövestad har, efter önskemål från rektor Camilla, haft mycket fokus på källkritik i alla klasser.

Skolbiblioteksutveckling område Väster

- Svarte: prova "läsmellis" i samarbete med fritidspedagogerna
- Sövestad: att stora klasser delas i halvklass för skolbiblioteksaktiviteter
- Sövestad: att eleverna registrerar boklån med lånekort/personnummer
- Hedeskoga: att öka användningen av skolbiblioteket som resurs
- Sövestad och Hedeskoga: utökat samarbete med fritidshem
- Svarte, Sövestad och Hedeskoga: fortsätta med gemensam planering inför höstterminsstart skolbibliotek och pedagoger

Rektor Helen lyfte också under mötet ett förslag för alla skolorna och inte bara för område Väster:

Kunde man tänka sig att bibliotekspedagogerna var schemalagda på skolorna i längre

perioder, kanske någon månad i taget på varje skola? Hur ställer sig övriga rektorer till detta, och kan bibliotekspedagogerna arbeta så? Vad skulle vara för- och nackdelar?

Rektor Camilla tycker att månadsvis bemanning kan förlora i kontinuitet för skolbiblioteksverksamheten och att hela veckor i stället är lättare att få in i skolans övergripande planering.

Vi lyfter detta till en av de övergripande frågorna för skolbiblioteksverksamheten som ska diskuteras på rektorsmötet i maj.

Skolbiblioteksverksamhet Köpingsbro skola 2020-2021

På Köpingsbro skola arbetar bibliotekspedagogerna Turid Ekberg (F-3) och Malin Gunnarsson (4-6). De är schemalagda så att de är på skolan samtidigt var fjärde vecka. På det viset kan de ta emot större elevgrupper i biblioteket, ha gemensam planering och samarbete kring läsfrämjande aktiviteter som bokprat men ändå ha flexibilitet i att kunna gå till klassrummen var för sig för skolbiblioteksverksamhet där.

Köpingsbro bibliotek är ett integrerat folk- och skolbibliotek, där folkbiblioteket håller öppet för allmänheten med bemanning tisdag eftermiddag och torsdag förmiddag + kväll, och med meröppet-funktion efter 16 vardagar och på helger. Skolans personal och elever är alltså sedan tidigare vana vid att ha tillgång till ett fullsorterat bibliotek under skoltid, men folkbibliotekets personal har inte haft arbetstid avsatt för verksamhet riktad mot skolan. Därför är själva skolbiblioteksverksamheten ny även om den utgår från den lokal och det mediabestånd som redan fanns på plats.

Samarbete med skolans pedagoger

Första terminen skolbiblioteksverksamheten startade på Köpingsbro skola (VT-20) upplevde Turid och Malin att det gick långsamt att få igång samarbetet med skolans pedagoger. Med start HT-20 började de schemalägga skolbibliotekstider för alla klasser de veckor de är här, och det har fungerat bra. De har nu ett bra samarbete med flera pedagoger, både i biblioteket och med skolbiblioteksverksamhet i klassrum planerad tillsammans med pedagogerna utifrån skolbibliotekets verksamhetsplan och klassens aktuella arbetsområden. Eleverna kommer till biblioteket på sina tider, får bokprat på olika teman, har boksamtal i gruppen och med Turid och Malin och avslutar med boklån. Även F-klass och fritids har samarbete med skolbiblioteket och fasta tider under de veckor Turid och Malin är här.

Men även om samarbetet med skolans pedagoger har blivit bättre kan vi utveckla det mer. Det kan ta tid att införa förändringar på en skola där verksamheten redan fungerar bra, och här har man varit vana vid att använda sig av det integrerade folkbiblioteket på skolan och inte riktigt vetat hur skolbiblioteksverksamhet kan vara en resurs i det pedagogiska arbetet. Det är också en stor skola med många byggnader och mycket personal, och eftersom bibliotekspedagogerna inte är här alla veckor kan det bli missar i kommunikationen, exempelvis som i höstas där samarbetet mellan skolbibliotek och pedagoger kring barnboksveckan inte kom igång.

För att ytterligare fördjupa förståelsen för hur skolbiblioteket kan vara till hjälp och resurs för både pedagoger och elever på skolan planerar vi nu en presentation av vad skolbiblioteket redan gör här på Köpingsbro skola. Vi vill, med praktiska exempel härifrån (och eventuellt något exempel från någon annan skola), visa hur vi arbetat i klasserna tillsammans med pedagogerna, för att på så sätt sprida kunskap om hur vi kan användas och vara till hjälp.

Rektor bokar in Turid och Malin för presentation med efterföljande diskussion av skolbiblioteksverksamheten på Köpingsbro skola torsdag 6 maj.

Utöver detta fortsätter vi med att Turid och Malin medverkar under skolans uppstarts dagar inför varje termin, för att tillsammans med pedagogerna göra en grovplanering av skolbiblioteksverksamhet utifrån kommande aktuella arbetsområden för klasserna.

I verksamhetsplanen för Köpingsbro skola står att skolans pedagoger ska samarbeta med bibliotekspedagogerna i skolbiblioteksenheten. Kanske man här kunde öka samverkan mellan skolans och skolbibliotekets verksamhetsplaner och förtydliga med *hur*, och med vilka moment kopplade till fokusområde, skolbiblioteket kan vara en resurs?

Detta gäller även skolans IT-plan och skolbibliotekets verksamhetsplan som i områden som handlar om digital kompetens och källkritik mycket överlappar varandra. Pedagogerna i Köpingsbro är duktiga på att ta in momenten från IT-planen i sin undervisning och har en hög ambitionsnivå överlag, men skolbiblioteket skulle tydligare kunna ses som en kompletterande resurs i en samverkan mellan våra verksamhetsplaner.

Språkutveckling

Fokusområde för Köpingsbro skola har under lå 20/21 varit språkutveckling, och ett av målen har enligt skolans verksamhetsplan varit att i elevgrupperna läsa och lyssna kontinuerligt, både högläsning och enskild läsning. Här har skolbiblioteket kunnat vara en resurs med schemalagda bokprat för alla klasser med efterföljande boksamtal kring det lästa, och även högläsning med boksamtal med F-klasser och fritids. Skolbiblioteket har också varit med i skolans fokusgrupp för språkutveckling.

Vi diskuterade en del hur vi kan arbeta för att få barnen att läsa de böcker de lånar även hemma och inte bara under lässtunderna i klassrummet. Här behövs samarbete mellan pedagoger och skolbibliotek för att fundera på arbetssätt och idéer, och hur vi får läsintresset att öka även utanför skolan kan vara en bra diskussionsfråga när skolbiblioteket har sin presentation 6 maj.

En elev i åk 6 föreslog läsläxor med egenvald litteratur, och det kanske är något att fundera vidare på om vi kunde jobba med perioder (kanske tre veckor varje termin) med utökad läsning.

Inför hösten vill vi ha ett bra samarbete skolbibliotek och pedagoger kring barnboksveckan, och det är därför viktigt att Turid och Malin är schemalagda att vara i Köpingebro dels under själva barnboksveckan (v. 46), dels också den vecka när själva planeringen för barnboksveckan görs. (Förra hösten gjordes den v. 41.)

Skolbiblioteksutveckling för Köpingebro skola

- 6 maj: presentation av skolbiblioteksverksamheten på Köpingebro skola för att öka förståelsen för hur skolbiblioteket kan användas som resurs
- bibliotekspedagogerna fortsätter vara med under uppstartsdagarna inför terminerna för att tillsammans med pedagogerna planera skolbiblioteksverksamheten utifrån aktuella arbetsområden
- skolbiblioteket är med i planering av och arbetet med barnboksveckan under HT-21
- samarbete skolbibliotek och pedagoger om hur vi arbetar för att få barnen att läsa mera hemma

Skolbiblioteksverksamhet Löderups skola 2020-2021

På Löderups skola arbetar bibliotekspedagog Malin med F-6 schemalagt var fjärde vecka sedan start VT-20.

Löderups bibliotek är ett integrerat folk- och skolbibliotek, där folkbiblioteket håller öppet för allmänheten med bemanning måndag kväll och torsdag förmiddag, och med meröppet-funktion efter 16 vardagar och på helger. Skolans personal och elever är alltså sedan tidigare vana vid att ha tillgång till ett fullsorterat bibliotek under skoltid, men folkbibliotekets personal har inte haft arbetstid avsatt för verksamhet riktad mot skolan. Därför är själva skolbiblioteksverksamheten ny även om den utgår från den lokal och det mediabestånd som redan fanns på plats.

Samarbete med skolans pedagoger

Malin tycker att det har gått lätt och bra att få igång samarbete med minst en lärare i varje klass på Löderups skola som hon upplever som välkomnande. Bra kontakt med rektor (som har sitt rum bredvid biblioteket), pedagoger och elever.

Även rektor märker hur bra samarbetet funkar när det för alla är helt självklart att Malin deltar i planeringsarbetet vid terminsstart.

De veckor Malin är på skolan schemalägger hon sin tid så att alla klasser F-6 samt fritids har någon skolbiblioteksaktivitet under veckan. Innehållet planeras tillsammans med lärare utifrån aktuellt arbetsområde och skolbibliotekets verksamhetsplan. Lärarna har lite varierande koll på skolbibliotekets verksamhetsplan, men Malin erbjuder aktiviteter från den kopplat till arbetsområde. Vissa lektioner har hon fria händer men försöker ändå koppla aktiviteterna till ämnet. Skolbiblioteksverksamheten kan vara både i klassrum eller i biblioteksk lokalen, i hel- eller halvklass, och ibland har Malin halvklass ensam eftersom hon känner eleverna väl.

Lärare och elever är vana vid att ha tillgång på böcker i biblioteket, men skolbiblioteksverksamhet är nytt för skolan, så även om samarbetet redan fungerar bra kan vi dock ytterligare utveckla förståelsen för hur skolbiblioteket kan vara till hjälp och resurs för både pedagoger och elever.

Genom att göra en presentation av skolbiblioteksverksamheten hittills på Löderups skola, med praktiska exempel, kan vi påminna om hur vad och med vilka moment vi kan vara en resurs, och rektor bokar in Malin för en sådan presentation/utvärdering under avslutningsdagarna i juni VT-21.

Läs- och språkutveckling

Malin har arbetat mycket med läs- och språkutveckling på Löderupskolan, genom läsfrämjande aktiviteter som bokprat och boktips, genom högläsning och läsförståelse som boksamtal och diskussionsfrågor, och genom att sträva efter att koppla skönlitteratur till aktuella teman och arbetsområden för klasserna.

Rektor tycker att skolbiblioteket och Malin har varit en bidragande del i skolans fokusområde *språkutveckling* för även om skolans elever och personal sedan tidigare är vana vid tillgången på böcker i det integrerade folk- och skolbiblioteket upplever rektor att det har blivit ett ökat användande sedan Malin började förra året. Elever går till biblioteket för boklån med klassen och på egen hand, får boktips och hjälp till lån och verkar överlag ha blivit mer bekväma där. Även om Malin ofta kommer ut till klassrummen för aktiviteter så sker mycket skolbiblioteksverksamhet i själva bibliotekslokalen, med bokprat och boksamtal. Att vara i en annan lokal och prata med en person "utifrån" om böcker verkar vara positivt för en del elever som nu vågar prata trots att de annars är mycket tystare i klassrummet.

Trots att barnen lånar många böcker känner Malin ibland att det är oklart om de också läser ut böckerna de lånar. På sikt skulle man kunna ha någon slags uppföljande boksamtal med eleverna för att följa upp detta.

Legimus

Det är elever på Löderupskolan som har behov av använda Legimus, men som fortfarande inte har fått tillgång till det. Förut gällde att elev och målsman skulle boka tid med bibliotekarie inne på stadsbiblioteket för en obligatorisk genomgång av Legimus för att få inloggning, men nu sker detta via skolbiblioteksenheten, där bibliotekarie Carolina kommer ut till skolan under skoltid och har genomgången med eleven där. Detta behöver vi ge tydlig och uppdaterad information om till skolans personal.

Carolina skickar en kortfattad info-text till rektor, som sprider till personalen, om det förenklade tillvägagångssättet när en elev bedöms ha behov av Legimus.

Fritidshem

Malin har tidigare haft en hel del samarbete med fritidshemmet. Under vintern har det dock blivit mindre på grund av pandemins begränsningar. Nu vill både Malin och

fritidspedagogerna återuppta sitt samarbete. Närmaste tiden kan man ha fler aktiviteter utomhus, så det kan underlätta, men Malin tar kontakt med fritidspedagogerna för att diskutera samarbete och hur man kan göra nu och vidare till hösten.

IT

Lärarna är enligt rektor bra på att ta in moment från skolans IT-plan, som källkritik och kunskap om digitala verktyg, i sin undervisning. Ändå kan det vara enstaka moment som inte hinns med, som till exempel när åk 6 behöver träna på att göra en källförteckning. Här kan skolbiblioteket komma in som en kompletterande resurs på just de moment där det behövs. För att kunna göra det krävs en tydlighet i skolans IT-plan över vilka moment skolbiblioteket kan hjälpa till med, att IT-plan och skolbibliotekets verksamhetsplan samverkar.

Skolbiblioteksutveckling Löderupskolan

- Presentation/utvärdering av skolbiblioteksverksamheten på Löderup för att ytterligare öka förståelsen för hur skolbiblioteket kan användas som resurs. Bokas in under avslutningsdagarna i juni av rektor.
- Tydligare information om hur elever får tillgång till Legimus
- Återupptaget samarbete mellan skolbibliotek och fritidshem
- Samverkan verksamhetsplaner för att tydliggöra hur skolbiblioteket kan vara en kompletterande resurs i IT-moment.

Sammanfattning alla skolor

Det finns några utvecklingsområden för skolbibliotek som är gemensamma för flera eller alla skolor:

Att ytterligare fördjupa förståelsen för hur skolbiblioteket kan användas som resurs i den pedagogiska verksamheten är något som behövs på alla skolor. Det finns ett bra samarbete med många pedagoger, och fler och fler förstår hur vi kan vara till hjälp och stöd i arbetet. Men vi har mycket kvar att utveckla här, från "få lektionstid till skolbibliotek" till "vara stöd för och självklar del av den pedagogiska verksamheten". Att ha förnyade presentationer för skolornas personal om skolbiblioteket och dess verksamhetsplan, till exempel i samband med terminsstart, är ett sätt vi försöker på flera skolor.

Samtalen mellan rektorer och skolbiblioteksenhetens medarbetare har varit värdefulla och gett bra diskussioner, och för fortsatt utvärdering och utveckling av skolbiblioteksverksamheten är det viktigt att dessa möten fortsätter med regelbundenhet. Vi planerar möten med rektorer en gång per termin för att fortsätta samarbete och samverkan.

Samverkan mellan skolornas verksamhetsplaner och IT-planer och skolbibliotekens verksamhetsplan behöver bli bättre för att tydliggöra hur och med vilka moment skolbiblioteket kan komma in som kompletterande resurs. Bra exempel är hur Område Västers skolors digitala utvecklingsplan har lyft in delar av skolbibliotekens verksamhetsplan för att exemplifiera vad skolbiblioteket kan hjälpa till med.

Ett förslag från område Väster är att vi kan fundera på arbetstidsfördelningen för skolbiblioteksenheten, att i stället för schemaläggning med hela veckor ha hela månader på de olika skolorna. Det kan finnas för- och nackdelar med en sådan ändring, men skulle den göras måste det ske med alla skolor på en gång.

Dessa gemensamma punkter presenteras också på rektorsmöte 2021-05-19.